

Aan de gemeenteraad van Tubbergen

Zaaknummer
430266

Bijlagen
1

Onderwerp
Datum collegevergadering: 11 oktober 2022, Raadsbrief 2022 nr. 60

Verzenddatum
11 oktober 2022

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over de wijziging van het bedrag van de energietoeslag van € 800,-- naar € 1.300,--. Hiervoor heeft het college de gewijzigde beleidsregels 2.0 eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Tubbergen vastgesteld.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten:

1. De gewijzigde beleidsregels 2.0 eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Tubbergen vast te stellen
2. De gewijzigde beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Tubbergen in te trekken.

Toelichting

Het rijk heeft de mogelijkheid in het leven geroepen om huishoudens te compenseren in de hoge energielasten. Voor deze compensatie is de energietoeslag gekomen. Deze regeling moet uitgevoerd worden door gemeenten.

In eerste instantie bedroeg deze compensatie € 800,--. Deze is verhoogd naar € 1.300,-- voor het jaar 2022. Het rijk heeft deze regeling verlengd tot en met 2023.

Huishoudens met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Om de verhoging van het bedrag over 2022 uit te kunnen betalen dienen de reeds door het college vastgestelde "Gewijzigde beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Tubbergen 2022" aangepast te worden.

Voor de verhoging van het eerder vastgestelde bedrag van de energietoeslag van € 800,-- over 2022 zijn de volgende voorwaarden door het Rijk opgesteld.

1. De doelgroep van de eenmalige energietoeslag 2022 blijft ongewijzigd. Gemeenten kunnen blijven uitgaan van de eerder door hen in lokale beleidsregels vastgestelde doelgroep.
2. Bij nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag hanteren gemeenten het nieuwe, verhoogde bedrag van de eenmalige energietoeslag (€ 1.300,--)
3. Huishoudens van wie de aanvraag eenmalige energietoeslag al is afgehandeld en betaald is, ontvangen van de gemeente een ambtshalve nabetaling van € 500,--. Deze huishoudens hoeven hiervoor niets te doen.

Wijziging beleidsregels

Wijzigingen van de beleidsregels zijn noodzakelijk omdat het Rijk het bedrag van de energietoeslag heeft verhoogd.

De wijzigingen zijn:

1. Het bedrag van de eenmalige energietoeslag 2022 wordt verhoogd van € 800,-- naar € 1.300,--.
2. Huishoudens die recht hebben op de energietoeslag 2022 en deze reeds uitbetaald hebben gekregen, ontvangen een nabetaling van € 500,--. Zij ontvangen ambtshalve dit bedrag.
3. De aanvraag over 2022 kan ingediend worden tot en met 30 juni 2023.
4. De inwoner moet een energiecontract op naam hebben. Indien men niet over een energiecontract beschikt, kan worden volstaan met een WOZ beschikking op naam.

Adviesraad Sociaal Domein

De Adviesraad Sociaal Domein Tubbergen is op 19 juli 2022 om een advies gevraagd. De reactie was dat zij zich konden vinden in het voorstel.

Uitvoering

Na vaststelling van de Gewijzigde beleidsregels 2.0 eenmalige energietoeslag gemeente Tubbergen 2022 ontvangen huishoudens een bedrag van € 1.300,-- Huishoudens die de energietoeslag reeds uitbetaald hebben gekregen ontvangen ambtshalve een nabetaling van € 500,--. Zij hoeven hiervoor dus niets te doen.

2023

Door het Rijk is ook besloten deze regeling door te laten lopen in 2023 met als einddatum 31-12-2023. Het bedrag van € 1.300,-- mag dus in 2023 nog een keer uitbetaald worden en daarvan mag een bedrag van € 500,-- voorgeschoten worden in 2022. Dit geld hebben wij echter nog niet toegekend gekregen.

Uit telefonisch contact met Divosa (landelijk kennisplatform Sociaal Domein) blijkt dat niet bekend is of de regeling nog aangepast zal worden. Zij adviseren om nog te wachten met uitbetaling van het voorschot van 2023 ten bedrage van € 500,--. Dit in afwachting van berichtgeving van het Ministerie. Geadviseerd wordt het advies van Divosa te volgen.

Financiële paragraaf

De volgende uitvoeringskosten gaan gepaard met het uitvoeren van de regeling Energietoeslag:

- De inhuur van een extra consulent voor uitvoering van de regeling Energietoeslag (0,67 fte), de kosten hiervan bedragen voor Noaberkracht circa € 50.000,--. Noaberkracht factureert deze kosten naar rato door aan de gemeente Tubbergen.
- Kosten voor de backoffice per aanvraag energietoeslag van € 9,51, deze kosten worden gemaakt door de gemeente Oldenzaal. De gemeente Oldenzaal factureert dit achteraf aan de gemeente Tubbergen.

Dekking 2022

De gemeente Tubbergen ontvangt een algemene uitkering die bedoeld is voor zowel de uitkerings- als uitvoeringskosten van de regeling Energietoeslag. In de meicirculaire 2022 is de eerste tranche toegekend. In eerste instantie was het bedrag van € 358.000,-- opgenomen, waarbij het Rijk achteraf heeft aangegeven dat er een fout zat in deze berekening. Het bedrag is bijgesteld naar € 451.000,--. De tweede tranche (i.v.m. nabetaling van € 500,-- per huishouden) bedraagt naar verwachting € 290.000,--. De gemeente Tubbergen heeft dus € 741.000,-- beschikbaar voor de uitvoering van deze regeling. De verwachting is dat dit voldoende is voor het uitvoeren van de regeling.

Dekking 2023

Over de dekking in 2023 staat in de septembercirculaire hier het volgende:

De energietoeslag bedraagt in 2022 €1.300 voor mensen die leven van 120% van het sociaal minimum. In 2023 wordt nogmaals € 1.300 uitgekeerd aan deze doelgroep (Miljoenennota 2023). De gemeenten kunnen van het bedrag in 2023 al € 500 uitkeren in 2022. De begroting voor het Gemeentefonds zal hier nog op worden aangepast. Van de €1,4 miljard voor 2023 is het kabinet voornemens om met een incidentele suppletore begrotingswet (ISB) € 500 miljoen naar 2022 te schuiven, waardoor er € 900 miljoen in 2023 overblijft. Over de verdeling van de middelen in 2022 volgt zo spoedig mogelijk nadere informatie.

Ingediende aanvragen

Aantal ingediende aanvragen (per 6-9-2022) 329

Aantal automatisch toegekend: 116

Aantal uitbetalingen 413.

Onderzoek KWIZ 2019: het betreft 530 huishoudens. Dit betreft het aantal huishoudens dat op maximaal 120% van de bijstandsnorm leeft.

TNO

TNO heeft berekend dat de gemeente Tubbergen te maken heeft/krijgt met Energie-armoede, namelijk 442 huishoudens. Deze huishoudens zitten op een maximum van 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Dit is in combinatie met hoge energielasten en/of een woning van energetisch onvoldoende kwaliteit.

Kosten

De kosten voor de uitvoering van de regeling energietoeslag bestaan uit zowel uitkerings- als uitvoeringskosten. De uitkeringskosten zijn afhankelijk van het aantal huishoudens dat recht heeft op de tegemoetkoming. Op dit moment is het een bedrag van € 237.000,-- uitgekeerd, dit is exclusief de nabetaling van € 500,-- per huishouden.

Communicatie

Er wordt een plan van aanpak communicatie opgesteld. Deze is er voor bedoeld om er voor te zorgen dat we huishoudens bereiken die recht hebben op deze bijdrage.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres gemeente@tubbergen.nl

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

Ing. J.L.M.Scholten

de burgemeester

Drs. Ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer

der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2022-0000149473

Datum 7 juli 2022
Betreft Wijziging van de Participatiewet in verband met het
eenmalig categoriaal verstrekken van een
energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen
(36 057)

Bijlage(n)
1 en 2

Hierbij stuur ik u mijn reactie op de brief die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 5 juli jl. aan uw Kamer heeft verstuurd, alsmede een nota van wijziging op bovengenoemd wetsvoorstel.

Per brief van 5 juli jl. heeft de VNG haar standpunt met betrekking tot de voortgang van de eenmalige energietoeslag uiteengezet. Daarin schetst de VNG dat gemeenten een stap naar voren hebben gedaan in het belang van hun inwoners, toen bleek dat een centraal uitgevoerde regeling via huur- en zorgtoeslag niet mogelijk was. Gemeenten keren nu een eenmalige energietoeslag uit aan inwoners met lage inkomens. Zoals ik in het debat over de energietoeslag op 30 juni jl. ook heb aangegeven, ben ik gemeenten hiervoor zeer erkentelijk. Een aantal gemeenten heeft inmiddels het merendeel van de beoogde doelgroep al bereikt; dit is echt een prestatie van formaat en ik wil gemeenten hiervoor dan ook een groot compliment geven.

In het debat over de Voorjaarsnota op 5 juli jl. heeft het kabinet aangekondigd het richtbedrag van de eenmalige energietoeslag nogmaals te verhogen, van 800 euro naar 1.300 euro. Het kabinet is de VNG en gemeenten erkentelijk dat zij bereid zijn deze verhoging van de eenmalige energietoeslag uit te voeren en daarmee de ruimte bieden in de zoektocht naar mogelijkheden om met name huishoudens met een laag inkomen tegemoet te komen. De VNG heeft daarbij wel aangegeven dat een aantal randvoorwaarden moet zijn ingevuld en dat serieuze zorgen moeten worden weggenomen. De belangrijkste daarvan zijn:

- a. uitzicht op een structurele oplossing;
- b. het Rijk neemt de verantwoordelijkheid voor een eventuele oplossing voor de doelgroep studenten;
- c. gemeenten mogen dezelfde doelgroep hanteren die eerder 800 euro heeft gekregen;
- d. gemeenten kunnen zonder rompslomp opnieuw een bedrag verstrekken.

Graag ga ik in deze brief in op deze toezegging, de randvoorwaarden die de VNG heeft genoemd en op de andere punten die de VNG in de brief aanstipt.

Via een nota van wijziging op de 1^e suppletoire begroting van het Gemeentefonds wordt extra budget (550 miljoen euro) toegekend aan gemeenten voor de ophoging van de energietoeslag en de extra uitvoeringkosten.

Hiervan is 500 miljoen euro bestemd voor de ophoging van de energietoeslag en 50 miljoen euro voor de extra uitvoeringskosten van gemeenten.

Datum
7 juli 2022

Onze referentie
2022-0000149473

De dekking voor de uitgaven aan extra koopkrachtreparatie wordt gevonden in verwachte hogere gasbaten, afkomstig uit onder meer de kleine gasvelden, door de hoge gasprijzen. De gasbatenraming wordt geactualiseerd bij Miljoenennota.

De toekenning van de verhoogde eenmalige energietoeslag 2022 kan plaatsvinden binnen de daaraan door de VNG gestelde randvoorwaarden, zoals door de VNG verwoord onder c en d. Dit betekent concreet het volgende:

1. De doelgroep van de eenmalige energietoeslag 2022 blijft ongewijzigd. Gemeenten kunnen blijven uitgaan van de eerder door hen in lokale beleidsregels vastgestelde doelgroep. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat de door de gemeente vastgestelde periode waarover het inkomen in beschouwing wordt genomen, niet wijzigt.
2. Bij nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag hanteren gemeenten het nieuwe, verhoogde bedrag van de eenmalige energietoeslag (richtbedrag 1.300 euro).
3. Huishoudens van wie de aanvraag van de eenmalige energietoeslag reeds is afgehandeld, ontvangen van de gemeente ambtshalve een nabetaling op de eerder uitbetaalde eenmalige energietoeslag (richtbedrag 500 euro). Deze huishoudens hoeven hiervoor niets te doen.

De VNG pleit in haar brief voor een structurele aanpak van het borgen van bestaanszekerheid (onder a). Het kabinet heeft aandacht voor de bestaanszekerheid in haar plannen rondom het armoedebeleid, zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord. Denk hierbij aan het herijken van het sociaal minimum, het aanpassen van de kostendelersnormen en het meer laten lonen van werk. De nadere uitwerking van de plannen rondom het armoedebeleid wordt nog voor de zomer aan uw Kamer gepresenteerd. Graag ga ik na het verzenden van die brief met uw Kamer in gesprek over de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden. Het kabinet, de VNG en Divosa zijn voornemens om lange termijn afspraken te maken over het gezamenlijk streven naar het borgen van bestaanszekerheid. De komende periode vindt overleg plaats over de reikwijdte van de afspraken en het proces daar naartoe. Het kabinet beziet daarnaast op dit moment, richting de Augustusbesluitvorming, in bredere zin hoe we met de gevolgen van de inflatie om moeten gaan.

Volgens de VNG is een eventuele oplossing voor studenten een verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van gemeenten (onder b). De VNG benadrukt in haar brief dat een eventuele uitbreiding van de doelgroep van de eenmalige energietoeslag met studenten voor gemeenten volstrekt onuitvoerbaar is. Daarnaast waarschuwt de VNG ervoor dat een eventueel massaal beroep van studenten op de eenmalige energietoeslag en bezwaarprocedures ertoe kunnen leiden dat de uitvoering van de eenmalige energietoeslag volledig vastloopt, hetgeen ten koste gaat van gezinnen die deze ondersteuning hard nodig hebben.

In het wetsvoorstel zelf worden geen groepen uitgesloten van het recht op een eenmalige energietoeslag, ook studenten niet. Wel heb ik ter bevordering van een uniforme uitvoering van de eenmalige energietoeslag via de landelijke richtlijnen gemeenten geadviseerd studenten als categorie uit te sluiten van de eenmalige energietoeslag.

Daarvoor bestaat naar mijn oordeel een gerechtvaardigde en in beginsel ook juridisch houdbare reden. De woonsituatie van studenten is namelijk zeer divers, ook voor wat betreft de energiekosten. Ongeveer de helft van de studenten woont nog thuis bij de ouders. Voor een aanzienlijk deel gaat het bij uitwonende studenten bijvoorbeeld om kamerbewoners, met een huurprijs inclusief energiekosten. Uitwonende studenten zijn gemiddeld genomen relatief klein behuist, hetgeen gevolgen heeft voor de te verwarmen woonruimte en wellicht de hoogte van de energierekening. Vanwege deze diversiteit in woonsituatie acht ik voor deze doelgroep de individuele bijzondere bijstand een geschikter instrument dan de categoriale bijzondere bijstand. Op deze wijze komt de financiële ondersteuning vanuit de bijzondere bijstand uitsluitend terecht bij de studentenhuishoudens die het daadwerkelijk nodig hebben.

Als een student toch door de gestegen energiekosten in een schrijnende situatie terecht is gekomen, kan hij wel een beroep doen op de *individuele* bijzondere bijstand, waarbij de hoogte van het inkomen en de hoogte van de kosten worden betrokken. Gelet op het karakter van de Participatiewet als vangnet, moeten daarbij de maximale leencapaciteit op grond van de Wet studiefinanciering 2000 als zogenaamde 'voorliggende voorziening' en een eventueel bijbaantje worden meegerekend (zie ook artikel 33 Participatiewet).

Er kunnen uiteraard wel om gegronde redenen verschillen bestaan tussen individuele gevallen afhankelijk van de situatie, zoals nu ook het geval is bij de vaststelling van individuele bijzondere bijstand. Daarnaast is het inherent aan het gedecentraliseerde beleid dat er verschillen bestaan tussen gemeenten in de uitvoering van de bijzondere bijstand.

De VNG geeft in haar brief aan dat zij groot voorstander is van een centraal uitgevoerde regeling via de uitvoeringsorganisaties zoals Belastingdienst/Toeslagen, SVB en DUO, waarbij wordt gekeken naar wat er wél mogelijk is in plaats van wat er niet mogelijk is bij de Rijksuitvoerders. Het kabinet onderschrijft dit, maar constateert tegelijkertijd dat de mogelijkheden om nog in dit lopende jaar huishoudens gericht financieel te compenseren er gewoonweg niet zijn. Dit is geen onwil van het kabinet, maar onmacht. In het geval van de studenten vragen gemeenten in verschillende gesprekken in hoeverre DUO een rol kan spelen. Voor uw beeld: het herinvoeren van de basisbeurs per studiejaar 2023/2024 betekent een gigantische operatie voor DUO. Er is bij DUO daarom geen capaciteit beschikbaar om andere grote zaken op te pakken, zonder dat de herinvoering van de basisbeurs in het gedrang komt. Naast de uitvoeringstechnische argumenten, zijn er ook inhoudelijke en juridische argumenten om dit niet door DUO te laten doen. Zo kent ook DUO alleen de studenten die studiefinanciering aanvragen en bestaat er geen juridische grondslag voor DUO om een tegemoetkoming uit te keren.

Ik realiseer mij dat ook voor gemeenten het vinden van voldoende uitvoeringscapaciteit en het steeds herprioriteren van taken een enorme opgave is. Het verdient dan ook alle waardering dat de VNG en gemeenten bereid zijn om huishoudens in een kwetsbare situatie opnieuw te ondersteunen. Het kabinet houdt samen met de VNG en Divosa voortdurend vinger aan de pols in hoeverre de groep studenten die echt in de knel komt en zich daardoor genoodzaakt voelt om aanspraak te doen op de bijzondere bijstand groeit. Wanneer de uitvoering onverhoopt vastloopt, gaat het Rijk met gemeenten in gesprek en zal zich inspannen voor een organisatorische en financiële oplossing.

Datum

7 juli 2022

Onze referentie

2022-0000149473

Daarnaast heeft de VNG aangegeven dat de ophoging extra uitvoeringskosten met zich mee brengt. In het extra budget dat aan het Gemeentefonds wordt toegevoegd is ook rekening gehouden met extra uitvoeringskosten (50 miljoen euro).

Datum

7 juli 2022

Onze referentie

2022-0000149473

Als bijlage bij deze brief ontvangt u een nota van wijziging op het Wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens. Uw Kamer wordt voorgesteld om de termijn van het wetsvoorstel te verlengen. Met de voorgenomen verhoging van het richtbedrag van de eenmalige energietoeslag 2022 van 800 euro naar 1.300 euro komen er extra werkzaamheden op gemeenten af bij de beoordeling van nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag 2022 en bij de nabetaaling van het extra bedrag bij reeds afgehandelde aanvragen van deze energietoeslag. Hoewel het streven van gemeenten erop gericht blijft de eenmalige energietoeslag 2022 zo snel mogelijk en in het kalenderjaar 2022 uit te betalen, is het niet uitgesloten dat gemeenten voor de afhandeling van de laatste aanvragen de jaargrens zullen moeten overschrijden. Met het verlengen van de einddatum krijgen gemeenten zes maanden langer de tijd om de eenmalige energietoeslag te verstrekken. Met deze verlenging is gewaarborgd dat gemeenten indien nodig ook in het eerste half jaar van 2023 de eenmalige energietoeslag 2022 nog rechtmatig kunnen uitbetalen.

In Caribisch Nederland geldt dezelfde problematiek van oplopende prijzen, met bovendien een relatief groot aandeel huishoudens met lage inkomens. Conform de afspraken in het coalitieakkoord ('comply or explain') wordt de intensivering van het bedrag per huishouden ook doorvertaald naar Caribisch Nederland. Dit zal naar verwachting circa 3 miljoen euro kosten. Ook hiervoor wordt de dekking gevonden in de verwachte hogere gasbaten. Over de concrete uitwerking van de eenmalige energietoeslag in Caribisch Nederland wordt uw Kamer na het zomerreces nader geïnformeerd.

De Minister voor Armoedebeleid,
Participatie en Pensioenen,

C.J. Schouten